

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1027/2025
16.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела праће новца из члана 245. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Милана Латинковића и адвоката Милана Ранковића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 144/24 од 14.01.2025. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 201/25 од 10.04.2025. године, у седници већа одржаној дана 16.12.2025.године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Милана Латинковића и адвоката Милана Ранковића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 144/24 од 14.01.2025. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 201/25 од 10.04.2025. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног, **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 144/24 од 14.01.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела праће новца из члана 245. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године и три месеца, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 31.03.2024. године па надаље и новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара, коју је обавезан да плати у року

од три месеца од правноснажности пресуде. Уколико окривљени не плати новчану казну у остављеном року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, а уколико плати један део новчане казне суд ће остатак казне сразмерно заменити казном затвора.

Истом пресудом на основу члана 245. став 7. КЗ у вези члана 87. КЗ од окривљеног је одузет новац у износу од 265.090,00 еура, као предмет извршења кривичног дела, који ће се након правноснажности пресуде доставити Дирекцији за управљање одузетом имовином. Поред тога, истом пресудом, на основу члана 87. КЗ према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и средстава употребљених за извршење кривичног дела, наведених у изреци пресуде, а који ће се након правноснажности пресуде доставити Дирекцији за управљање одузетом имовином.

Према окривљеном је на основу члана 88. КЗ изречена мера безбедности протеривања странаца из земље, па је окривљени протеран са територије Републике Србије на период од десет година од дана правноснажности пресуде, а време проведено на издржавању казне не урачунава се у време трајања изречене мере.

Истом пресудом, на основу члана 264. став 1. ЗКП и 261. став 1. тачка 3.,7. и 9. ЗКП обавезан је окривљени да накнади трошкове кривичног поступка ВЈТ у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције и то на име физичко – хемијског вештачења у износу од 15.900,00 динара и трошкова браниоца по службеној дужности адв. Максимовић Биљане у износу од 186.750,00 динара, односно укупно у износу од 202.650,00 динара, као и Вишем суду у Новом Саду на име трошкова за приступ вештака Исе Марића на главни претрес дана 10.01.2025. године у износу од 12.657,84 динара и трошкове довођења окривљеног из Окружног затвора у Новом Саду, о чијој висини ће одлучити посебним решењем, као и на име судског паушала износ од 10.000,00 динара, у року од 30 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 201/25 од 10.04.2025. године одбијене су као неосноване жалбе ВЈТ у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције и бранилаца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног АА, адвокат Милан Латинковић и адвокат Милан Ранковић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а адвокат Милан Ранковић и због повреде одредаба члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднете захтеве, укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног

јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтеви за заштиту законитости су неосновани у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док су у преосталом делу недозвољени.

Браниоци окривљеног у оба захтева за заштиту законитости истичу исте повреде и образлажу истим разлозима, те тако истичући битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводе да се пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама овог закона не могу заснивати. Као незаконите доказе одбрана означава исказе сведока, полицијских службеника граничне полиције и то ББ, ВВ и ГГ, који се у својим исказима на главном претресу изјашњавају на околности разговора који су водили са окривљеним АА и то приликом предузимања службених радњи, односно износе оно што су сазнали од окривљеног пре него што је кривични поступак покренут. Сама садржина разговора полицијских службеника са окривљеним је приказана као сведочење тројице полицијских службеника. Имајући наведено у виду, а посебно чињеницу да се сведоци – полицијски службеници у својим исказима искључиво позивају на оно што им је критичном приликом на лицу места рекао окривљени, те да се сведочење полицијских службеника не може заснивати на садржају обавештења који су добили у разговору са окривљеним, то искази сведока полицијских службеника представљају незаконит доказ.

Из списка предмета Вишег суда у Новом Саду Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 144/24 произлази да су се на записнику о главном претресу дана 25.12.2024. године сведоци – полицијски службеници ББ, ВВ и ГГ, приликом испитивања позвали на своје исказе дате пред ВЈТ у Новом Саду Посебно одељење за сузбијање корупције Кти Ко 12/24 од 09.04.2024. године, којом приликом су се сва тројица полицијских службеника позвала на оно што им је им је критичном приликом на лицу места рекао окривљени. Сведоци полицијски службеници своје исказе заснивају претежно на садржају обавештења који су добили у разговору са окривљеним.

Основано се поднетим захтевима бранилаца истиче да је у конкретном случају поступљено супротно одредбама члана 288. став 2. ЗКП, јер је суд испитао у својству сведока полицијске службенике ББ, ВВ и ГГ у вези са њиховим саслушањем грађанина АА, који је накнадно стекао својство окривљеног, па се његова изјава, као и сазнања полицајаца до којих су они дошли саслушањем грађанина не могу користити као доказ. Због тога су овакви њихови искази, које је суд извео као доказ на главном претресу, доказ који је супротан одредби члана 288. став 2. ЗКП, односно изричитој законској забрани саслушавања грађана у својству окривљеног, односно испитивања у својству сведока или вештака, незаконити доказ.

Међутим, по оцени Врховног суда, иако се ради о незаконито прибављеном доказу, нижестепеним пресудама није учињена апсолутно битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, будући да ова процесна повреда не доводи до укидања пресуде (решења), уколико је с обзиром на друге доказе очигледно да би и без тог доказа била донета иста пресуда (решење).

У конкретном случају правноснажне пресуде се заснивају на доказима изведеним у току поступка и то: записнику о извршеној царинској контроли Одељења за сузбијање кријумчарења, Одсек Нови Сад од 30.03.2024. године, наредби КПП По4 57/24 од 30.03.2024. године, записнику о претресању возила УКП бр 728/24 од 30.03.2024. године, извештају о форензичком прегледу лица места број КТ 464- 50/2024 од 30.03.2024. године, са крим.техничком документацијом, потврди о привремено одузетим предметима број 48/24 од 30.03.2024. године, потврди о привремено одузетим предметима број 47/24 од 30.03.2024. године, извештају о форензичком прегледу лица места ОКП бр. КТ 447- 1126/24 од 31.03.2024. године, са фотодокументацијом, потврди о привремено одузетим предметима УКП број 48/24 од 31.03.2024. године, резултатима претраге апликације „Граница“ о евидентираним уласцима и изласцима из РС, записнику о вештачењу од 01.04.2024. године, исказу вештака Исе Марића из НЦКФ Нови Сад датом на главном претресу дана 10.01.2025. године, записнику о претресању опреме на којој се чувају електронски записи ОКП број 0255-2024 од 10.05.2024. године, записнику о вештачењу мобилних телефона и СИМ картица од 17.05.2024. године са УСБ садржином материјала која је преведена са украјинског на српски језик, одговору Генералног тужилаштва Украјине од 25.07.2024. године, уговора о поклону закљученог између оца окривљеног и окривљеног, подацима достављеним од стране канцеларије генералног тужиоца Републике Украјине, одељења полиције, државне пореске службе Украјине, мишљења стручног саветника Зорић Војкана од 05.01.2024. године..., на основу којих доказа је очигледно да би и без исказа сведока – полицијских службеника ББ, ВВ и ГГ, датих на записнику о главном претресу дана 25.12.2024. године, била донета иста пресуда.

Осим тога, бранилац окривљеног АА, адвокат Милан Ранковић, указује у свом захтеву на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и наводима да су незаконити докази: наредба Вишег суда у Новом Саду Кппр По4 57/24 од 30.03.2024. године, записник о претресању возила осумњиченог сачин од УКП 03.2.5.3 број 728/24 од 30.03.2024. године и потврда о привремено одузетим предметима УКП 46/24 од 30.03.2024. године, која је сачињена као последица незаконитог претреса возила.

С тим у вези бранилац окривљеног истиче да је записник о претресању возила незаконит доказ јер је исти сачињен супротно одредби члана 156. став 1. ЗКП, након што је гранична полиција зауставила окривљеног, пронашла предмете - новац и одузела их, а одредба члана 157. ЗКП јасно прописује шта све мора бити унето у записник о претресу, односно да се записник мора сачинити тако да се унесе тачно место на коме су предмети пронађени. Из овако незаконитог спроведеног претресања возила, произлази и незаконитост потврде о привремено одузетим предметима.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су, по налажењу овог суда, у наведеном делу неосновани.

Из списка предмета произлази да је судија за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду Посебно одељење за сузбијање корупције дана 30.03.2024. године, донео наредбу Кппр. По4.бр. 57/24 да се изврши претрес путничког моторног возила „Shevrolet Epica“ рег. ознака ... које користи АА, на основу образложеног захтева ВЈТ у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције, а чије спровођење је поверено овлашћеним службеним лицима МУП РС, Дирекција полиције, Управе криминалистичке полиције, Одељења за борбу против корупције. Ова наредба донета је у циљу проналаска трагова и доказа о извршењу кривичног дела из члана 245. КЗ, на основу члана 152. и 155. ЗКП.

Из записника о претресању возила МУП РС, Дирекција полиције, УКП Одељења за борбу против корупције број 728/24 од 30.03.2024. године, произлази да је исто предузето на основу наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду Посебно одељење за сузбијање корупције који је дана 30.03.2024. године донео наредбу Кппр. По4.бр. 57/24, да је наредба, на основу члана 156. став 1., 4., 5. и 6. ЗКП, пре почетка претресања предата АА, уз позив да добровољно преда предмете, да исти није захтевао присуство адвоката, да су приликом претресања била присутна два пунолетна лица, ДД и ЂЂ, као сведоци претресања, да је исто започето у 18,15 часова и довршено у 22,00 часа, да је извршено на путничком моторном возилу „Shevrolet Epica“ рег. ознака ... и да је у записнику констатовано шта је том приликом пронађено и одузето: једна кеса плаве боје у којој се налази новац у износу од 80.000 евра у апоенима од 50 евра, као и једна платнена торба крем боје са црним шарама у којој се налази новац у износу од 185.090 евра у различитим апоенима, који новац је пребројан уз коришћење заштитних рукавица на подлози која је претходно дезинфикована, што је све наведено у потврди о одузетим предметима, као и да лица која су присуствовала претресању нису имала примедби, што је све записнички констатовано. Записник је, поред овлашћеног службеног лица, два сведока претреса и записничара потписао и држалац возила - окривљени. О наведеним радњама је сачињена и криминалистичко - техничка фотодокументација од истог дана, као и извештај о форензичком прегледу лица места.

Из потврде о привремено одузетим предметима МУП РС, Дирекција полиције, УКП Одељења за борбу против корупције број 03.2.5 број 46/24 од 30.03.2024. године произлази да је наведеног дана, на основу одредбе члана 147. ЗКП, од лица АА) одузето и то: једна најлон кеса плаве боје у којој се налази новац у страној валути од укупно 80.000 евра и то 1600 новчаница у апоену од 50 евра, наведених серијских бројева, једна платнена торба крем боје са црним шарам у којој се налази новац у износу од 185.090 евра и то у 540 новчаница у апоенима од 10 евра наведених серијских бројева, као и 2007 новчаница од 20 евра наведених серијских бројева, 2789 новчаница од 50 евра и једна новчаница од 100 евра, наведених серијских бројева, све укупно 265.090 евра пронађених у путничком моторном возилу „Shevrolet Epica“ рег. ознака ..., а коју потврду је потписао АА.

Одредбом члана 152. став 1. ЗКП прописано је да се претресање стана и других просторија или лица може предузети ако је вероватно да ће се претресањем пронаћи окривљени, трагови кривичног дела или предмети важни за поступак. Ставом 2. истог члана је прописано да се претресање стана и других просторија или лица предузима на основу наредбе суда или изузетно без наредбе, на основу законског овлашћења.

Одредбом члана 155. став 1. ЗКП прописано је да на образложен захтев јавног тужиоца претресање наређује суд. Ставом 2. истог члана прописано је да претресање из става 1. овог члана ће започети најкасније у року од осам дана од дана издавања наредбе. Ако не започне у наведеном року, претресање се не може предузети и наредба ће се вратити суду.

Одредбом члана 147. став 1. ЗКП прописано је да предмете који се по Кривичном законнику морају одузети или који могу послужити као доказ у кривичном поступку, орган поступка ће привремено одузети и обезбедити њихово чување.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да је у конкретном случају наредбом судије за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду Посебно одељење за сузбијање корупције КППр. По4.бр. 57/24 дана 30.03.2024. године, наређен претрес путничког моторног возила „Shevrolet Epica“ рег. ознака ... које користи АА, те сачињена крим.техничка документација и издата потврда о привремено одузетим предметима, који су нађени у путничком моторном возилу, то је очигледно да је претрес извршен у свему у складу са одредбом члана 152. став 1. и 2. ЗКП.

На основу издате наредбе извршено је претресање путничког моторног возила „Shevrolet Epica“ рег. ознака ... које користи АА, о чему је сачињен записник МУП РС, Дирекција полиције, УКП Одељења за борбу против корупције број 728/24 од 30.03.2024. године, на који начин је поступљено у складу са одредбом члана 155. став 1. и 2. ЗКП. И након тога сачињена потврда о привремено одузетим предметима у складу са одредбом члана 147. став 1. ЗКП.

Са свега изложеног, по оцени Врховног суда, нижестепене пресуде нису донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, како то неосновано истиче бранилац окривљеног, адвокат Милан Ранковић, јер су наведени докази законити и по начину прибављања и по садржини.

Поред тога браниоци окривљеног у захтевима за заштиту законитости истичу и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП наводима да у изреци пресуде није описана ни једна радња која би указивала на било какав пренос имовине у смислу цитиране законске одребе из члана 245. КЗ, те да се у конкретном случају може говорити о царинском прекршају, јер окривљени није пријавио новчане износе царинским органима приликом вршења граничне контроле. Такође, бранилац окривљеног адв. Милан Ранковић истиче да суд није

доказао да предметни новац потиче од трговине наркотицима, да није утврђено имовно стање окривљеног у складу са стандардима Варшавске конвенције, како би суд могао од окривљеног да одузме овако стечену имовину.

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног су овом делу оцењени као неосновани.

Одредбом члана 245. став 1. КЗ прописано је да ко изврши конверзију или пренос имовине, са знањем да та имовина потиче од криминалне делатности, у намери да се прикрије или лажно прикаже незаконито порекло имовине, или прикрије или лажно прикаже чињенице о имовини са знањем да та имовина потиче од криминалне делатности, или стекне, држи или користи имовину са знањем, у тренутку пријема, да та имовина потиче од криминалне делатности, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном, а ставом 2. истог члана прописано је да ако износ новца или имовине из става 1. овог члана прелази милион и петсто хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година и новчаном казном.

Из изреке првостепене пресуде у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости произилази да је окривљени АА, у време и на месту ближе описаном у изреци, у стању урачунљивости, свестан свога дела чије је извршење хтео, држао и извршио пренос имовине – новца у укупном износу од 265.090,00 еура, што у динарској противвредности износи 31.052.642,60 динара из Републике Хрватске у Републику Србију, са знањем да та имовина потиче из криминалне делатности, а у намери да се прикрије незаконито порекло имовине, на тај начин што је новац у укупном износу од 265.090,00 еура, са траговима кокаина и tetrahidrokanabinola (ТНС), преузео од њему познатог НН лица, да исти пренесе кроз Републику Србију, знајући да наведени новац потиче од неовлашћеног промета опојне дроге кокаин и tetrahidrokanabinola (ТНС), а да би прикрио незаконито порекло истог, наведени новац није пријавио надлежном царинском органу на граничном прелазу Батровци, већ је исти ставио у једну ПВЦ кесу и једну платнену торбу и исти сакрио у специјално преправљеном делу – бункеру који није фабрички предвиђен за путничко моторно возило марке „Shevrolet Epica“ украјинских регистарских ознака ... којим је управљао.

По налажењу Врховног суда, имајући у виду законски опис битних елемената кривичног дела прање новца из члана 245. став 1. и 2. КЗ, за постојање овог кривичног дела нужно је и довољно да имовина (новац) потиче из криминалне делатности и да је окривљени у тренутку пријема новца то знао, што недвосмислено произлази из начина преношења новца и понашања окривљеног описаних у изреци пресуде. По налажењу овога суда, за постојање овог кривичног дела, осим сазнања окривљеног да новац потиче из криминалне делатности, не постоји обавеза описивања, утврђивања и прецизирања конкретног кривичног дела из кога имовина води порекло, већ је само потребно утврдити да постоји делатност која је јасно опредељена као незаконита, а из које потиче предметни новац (имовина). Наведени став произлази како из саме законске одредбе члана 245. став 1. Кривичног законика тако и из релевантиних међународних извора (Варшавска конвенција – Конвенција Савета Европе о прању, тражењу, заплени и одузимању прихода стечених криминалом и о финансирању тероризма

(„Службени гласник РС“ - Међународни уговори бр. 19/09) и пракса Европског суда за људска права – Одлука ZCHUSCHEN против Белгије бр. 23572/07 од 01.06.2017. године.

Из наведених разлога, по налажењу овога суда из изреке првостепене пресуде у односу на коју су поднети захтеви за заштиту законитости произилазе сви битни елементи кривичног дела прање новца из члана 245. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени АА оглашен кривим, а наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, од стране Врховног суда оцењени су као неосновани.

Наводи захтева за заштиту законитости који се односе на чињеницу да је против окривљеног требало водити прекршајни поступак за царински прекршај, а не за кривично дело, су ствар оцене органа гоњења, у конкретном случају Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду, па се Врховни суд у ове наводе није упуштао.

Браниоци окривљеног у захтевима за заштиту законитости истичу повреду одредбе члана 68. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 69. став 1. тачка 1) ЗКП, које се односе на право окривљеног да на језику који разуме буде обавештен о разлозима хапшења, као и да током поступка преводилац није обезбеђен и нису преведени сви писани докази на језик који окривљени разуме, па у том смислу адвокат Милан Ранковић истиче и повреду члана 11. став 3. ЗКП.

Такође бранилац окривљеног, адвокат Милан Ранковић у захтеву за заштиту законитости истиче битне повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, као и повреду члана 83., 84. став 2. ЗКП и члан 16. став 5. ЗКП и 10. ЗКП. Поред тога бранилац се бави анализом исказа полицијских службеника и онога што је констатовано у Записнику о о извршеној царинској контроли, изводећи сопствене закључке другачије од оних које су нижестепени судови утврдили у својим одлукама, те истиче и уговор о поклону у односу на који суд није заузео јасан став да ли га је ценио као доказ чињенице да окривљени има имовину која износи око 280 хиљада евра, на који начин оспорава утврђено чињенично стање, односно истиче повреду закона из члана 440. ЗКП. Такође, истиче и повреду одредбе члана 395. ЗКП, наводима да је суд одбио доказни предлог одбране да се испитају сведоци које је одбрана предлагала током поступка.

Међутим, повреду закона из члана 68. став 1. тачка 1) ЗКП, члана 69. став 1. тачка 1) ЗКП, члана 11. став 3. ЗКП, члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, као и повреду члана 83., 84. став 2. ЗКП и члан 16. став 5. ЗКП и 10. ЗКП и члана 440. ЗКП и 395. ЗКП, сходно одредби члана 485. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених у напред наведеном делу, оценио као недозвољене.

Из изнетих разлога Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић